

חוזר מינהל הרפואה

משרד הבריאות

חוזר מס': 30/2013

ירושלים, ו' חשוון, תשנ"ד
10 אוקטובר 2013

אל: מנהלי בתי החולים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהלי חברות אמבולנסים
הציבור הרחב - באמצעות אתר האינטרנט

הנדון: הכשרת חובש רפואת חירום- נהג אמבולנס

לחובש רפואת חירום - נהג אמבולנס תפקיד חשוב בשרשרת הטיפול הדחוף. ידיעותיו וכישוריו עשויים לקבוע את סיכויי ההחלמה של המטופל.

מצ"ב בנספח לחוזר זה מסמך הקובע ומפרט את הדרישות להכשרת חובש רפואת חירום- נהג אמבולנס ואת התנאים הנדרשים ממסגרות ההכשרה. מסמך זה גובש בעבודת מטה בשיתוף אגף הרישוי במשרד התחבורה.

מטרת חוזר זה להבטיח רמה הולמת לתוכניות ההכשרה ומיומנות מקצועית ראויה לביצוע התפקיד.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר כ ה,
פרופ' ארנון אפק
ראש מינהל הרפואה

העתק: שרת הבריאות
המנהל הכללי – משרד הבריאות
המנהל הכללי – משרד התחבורה
מנהל אגף הרישוי – משרד התחבורה
המשנה למנהל הכללי
הנהלה מורחבת
דיקני בתי ספר לרפואה
קרפ"ר – צ.ה.ל
מפקד בית הספר לרפואה צבאית – מקרפ"ר
רע"ן רפואה – מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר

קרפ"ר – משטרת ישראל
רכז הבריאות, אגף תקציבים – משרד הבריאות
יו"ר ההסתדרות הרפואית
יו"ר מועצה מדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל המועצה להשכלה גבוהה
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל

סימוכין : 06922315

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה
וחוזרי מנכ"ל היא: - www.health.gov.il

קורס חובש רפואת חירום נהגי אמבולנס

תוכן העניינים

4	הקדמה
5-6	סגל הקורס
7	תנאי קבלה לקורס
8	דרישות לקבלת תעודת גמר/אי הסמכה
9-11	מבנה הקורס כללי
12-13	אמצעי הדרכה והשתלמויות
14-16	דו"ח השתלמות חניך
17-23	תכנית לימוד (קוריקולום)
24-25	השתלמות תעבורה
26	דוגמת תעודת הכרה במוסד המכשיר

קורס חובש רפואת חירום – נהגי אמבולנס EMT-A

רקע

התקדמות הרפואה הדחופה ורפואת החירום בעשורים האחרונים, שינתה מהותית את כלל המקצועות הרפואיים והפרא רפואיים הנושקים לתחום. אחד המקצועות החשובים ביותר בשרשרת ההישרדות של החולה הוא חובש רפואת החירום/נהג האמבולנס, אשר מהווה את הטבעת הראשונה בשרשרת זאת ואיש המקצוע הראשון אותו פוגש החולה האקוטי/נפגע טראומה.

תחילתו של המקצוע היא לפני כשלושים שנה, בו כל תפקידו הסתכם בהעלאת החולה על המיטה והסעתו לבית החולים שם קיבל את הטיפול הרפואי לו היה זקוק. כיום, לחובש רפואת החירום/נהג אמבולנס יש תפקיד קריטי בשרשרת הטיפול שהחולה/נפגע יקבל. ידיעותיו וכישוריו עשויים לקבוע לא אחת את סיכויי ההחלמה של החולה/הנפגע.

כיום, ניתן להבחין בפערים גדולים בין חובשים חובשי רפואת חירום/נהגי האמבולנס שעובדים כאלונקאים בלבד לבין חובשים/נהגי האמבולנס שרמת הידיעה שלהם ברמה הטרם אשפוזית היא גבוהה, מקיפה ומשמעותית. מלבד היותם מגישי טיפול ראשוני טוב יותר, מקצועי יותר ומציל חיים, חובשי רפואת חירום אלה, הינם בעלי ידיעות המאפשרות להעביר את החולה באופן מקצועי לדרג רפואי הבא. בעשותם כך, נחסך זמן בדיקה יקשר המנותב ישירות לטיפול רפואי מציל חיים.

חובש/נהג האמבולנס כיום נדרש גם לספק עזרה ראשונית לחולה וגם לעבוד מול צוותים מקצועיים יותר כגון פאראמדיק, אחות ורופא.

לעיתים קרובות, חובש רפואת החירום/נהג האמבולנס נדרש לקבל החלטות לגביי פינוי החולה דרך פינוי, רמת הדחיפות הנדרשת והמוסד אליו יש לפנות את החולה. החלטות מעין אלה עשויות להיות הוות גורל לסיכויי החלמתו והישרדותו של החולה/נפגע. ישנו מקום לשדרג את רמתם המקצועית של חובשים/נהגי האמבולנס בישראל. כמו כן, תחרות פתוחה בשוק ההדרכה של נהגי האמבולנס תיצור עלייה ושיפור משמעותי במקצועיות הבוגרים ותיצור רף מקצועי גבוה יותר הלכה למעשה.

סגל הקורס

להלן התפקידים המקצועיים אשר יאיישו את עמדות הניהול וההוראה של הקורס:

מנהל רפואי:

רופא בעל רישיון לעסוק ברפואה בישראל ובעל רישיון רופא מומחה במדינת ישראל בעל ניסיון של לפחות 5 שנים בהוראת סטודנטים ומתמחים בתחום סעד חיים מתקדם ורפואה דחופה. עוסק באופן פעיל במקצועו כרופא בהיקף של לפחות חצי משרה.

מדריך ראשי אחראי:

פאראמדיק

בוגר תואר ראשון לפחות באחד התחומים הבאים: רפואת חירום, סיעוד, מנהל מערכות בריאות, ביולוגיה, רוקחות, מדעי הרפואה. ניסיון של לפחות 5 שנים כפאראמדיק בניידת טיפול נמרץ/אמבולנס טיפול נמרץ בהיקף של לפחות חצי משרה. ניסיון אדמיניסטרטיבי מוכח של שנתיים לפחות בהיקף של חצי משרה. ידיעה מושלמת של השפה העברית. ידיעה טובה מאד של השפה האנגלית (חובה יכולת קריאה והבנה של ספרות מקצועית). ידיעה ושליטה ביישומי מחשב.

מדריך הקורס:

פאראמדיק

ניסיון של לפחות 3 שנים כפאראמדיק בניידת טיפול נמרץ/אמבולנס טיפול נמרץ בהיקף של לפחות חצי משרה. ניסיון של שנתיים בהוראה והדרכת רפואת חירום ועזרה ראשונה בהיקף של לפחות חצי משרה. ידיעה מושלמת של השפה העברית. ידיעה טובה מאד של השפה האנגלית (חובה יכולת קריאה והבנה של ספרות מקצועית). ידיעה ושליטה ביישומי מחשב.

מדריך חובשים בבית הספר לרפואה צבאית יוכל לשמש כמדריך בקורס. אם סיים את שירותו הסדיר, יוכל לשמש מדריך בקורס בתנאי שמשמש בפועל כמדריך חובשים בשירות מילואים, או עד שנתיים מתום שירותו הצבאי הסדיר.

באחריות המנהל הרפואי של הקורס לקבוע אילו תכנים יוכל להעביר מדריך שהכשרתו מדריך חובשים צבאי ואילו שיעורים יועברו ע"י פרמדיק בלבד.

אישור מוסד להכשרת חובשים לרפואת חירום:

מוסד המבקש להכשיר חובשי רפואת חירום יוכר ככזה ע"י משרד הבריאות לאחר שיגיש תוכנית הכשרה התואמת את דרישות המשרד להכשרת חובשים אשר לא תפחת מ- 200 שעות לימוד. המוסד יתחייב להעסיק סגל קורס כמפורט לעיל, ויקפיד על קבלת מועמדים לקורס ע"פ הקריטריונים המפורטים בפסקה הבאה.

המוסד המכשיר יהיה אחד מהבאים:

1) "מוסד רפואי" – כהגדרתו בפקודת בריאות העם 1940, למעט מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדות.

- (2) קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.
- (3) מוסדות אקדמיים שאושרו ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

אופן הפיקוח על המוסדות המכשירים:

- (1) דיווח אחת לשנה ע"י המוסדות המאושרים אשר יגישו למשרד הבריאות דו"ח שיכלול את רשימת המורים, פרופיל החניכים, עמידה בתהליכי הקבלה, שיעור מעבר בחינות וכל נתון אחר שיתבקש בהמשך ע"י משרד הבריאות.
- (2) מתן האישור למוסד המכשיר יהיה שנתי וינתן בכפוף לקריטריונים שייקבעו לכל מוסד מכשיר.
- (3) בקרות משרד הבריאות יבוצעו מעת לעת, על בסיס הדיווחים ועפ"י הצורך, תוך הפעלת שיקול דעת המנהל.

השלמת הכשרה של בוגרי קורס חובשים בצה"ל

הנושאים אותם יצטרך להשלים בוגר קורס חובשים של צה"ל לעניין הסמכתו כחובש רפואת חירום הם:

- (1) סכמת טיפול בחולה/קבלת אנמנזה חולה.
- (2) התחשמות, טביעה.
- (3) מצבי חירום נשימתיים, מחלת לב הכללית, אנגינה פקטוריס, אוטם בשריר הלב.
- (4) סיבוכים של אוטם, הפרעות קצב, בצקת ריאות.
- (5) שימוש במוניטור, אק"ג, הכרת הפרעות קצב בסיסיות.
- (6) שימוש בדפיברילטור חצי אוטומט כולל תרגול.
- (7) מצבי חירום רפואיים כללים.
- (8) מצבי חירום בקשישים, הכרת תרופות בית נפוצות.
- (9) מגה קוד מחלות.
- (10) אנטומיה ופיסיולוגיה של נשים בהריון, קבלת לידה, בעיות גינקולוגיות (כולל מגה קוד).
- (11) מצבי חירום בילדים ותינוקות (כולל מגה קוד).

הערה

צה"ל רשאי ליזום הרחבה של קורס החובשים הצבאי ע"מ לכלול גם את נושאי הלימוד הנ"ל. במידה והדבר יתקיים רשאי המוסד המכשיר לאפשר הכללתו של חניך הקורס בחלק התעבורתי בלבד ולאחר שבחן את עמידתו של החניך בחלק הרפואי.

לעניין זה, "המוסד המכשיר" – המנהל הרפואי והמדריך הראשי האחראי.

תנאים ואישורים נדרשים לקבלה לקורס

גיל

18 ומעלה – למבקשים להיות מוכשרים כחובשי רפואת חירום בלבד (**21 ומעלה).

תעודת יושר

תצהיר על העדר מרשם פלילי כנדרש בתקנה 15 ב' לתקנות התעבורה התשכ"א – 1961.

חיסונים

אישור על ביצוע חיסונים בהתאם להנחיות משרד הבריאות המתעדכנת מעת לעת.

שנות לימוד

תעודת בגרות המוכרת ע"י משרד החינוך.

שפה

שליטה מלאה בשפה העברית ברמת קריאה וכתובה, שליטה בסיסית באנגלית ברמת קריאה בסיסית וכתובה בסיסית (יידק במסגרת מבחני סף/כניסה).

**אישור רפואי

אישור אופטומטריסט/רופא עיניים, בדיקות רפואיות ואישור רופא כנדרש בפקודת התעבורה ותקנותיה.

**ותק בנהיגה

2 שנות ותק לרישיון מסוג B.

*** המעוניין להיות מוכשר כנהג אמבולנס יקבל הפניה ממשרד הרישוי המחוזי ע"פ הקריטריונים הרשומים לעיל.

תהליך הקבלה לקורס:

הגשת מועמדות.

הצגת אישורים נדרשים.

ועדת קבלה הכוללת את המנהל הרפואי, מנהל הקורס ומדריך קורס .

דרישות לקבלת תעודת גמר-הסמכה כחובש רפואת חירום/נהג אמבולנס

1. בסוף כל פרק יערך מבחן – ציון מעבר 75%.
2. בסוף כל שבוע יערך מבחן – ציון מעבר 75%.
3. מבחן מסכם עיוני – ציון מעבר 75%.
4. מבחן מסכם מעשי – ציון מעבר 75%.
5. מבחן אר"ן/חומ"ס – ציון מעבר 75%.
6. מבחן מצבים קליניים (מגה קוד) מעשי – ציון מעבר 75%.
7. מעבר של ההשתלמויות המעשיות – ציון של לפחות 75%.
8. מבחנים חוזרים: מבחן חוזר אחד בכל פרק בציון 75% ומעלה.

קריטריונים להסמכה:

- 1 השתתפות ב 80% מהיקף ההוראה העיונית.
 - 2 מעבר של מבחנים בממוצע של 75% ומעלה.
 - 3 מעבר של המבחן התעבורתי העיוני/מעשי (תיאוריה/טסט) תזכה את החניך ברישיון נהיגה באמבולנס.
 - 4 חוות דעת חיובית של החונך בהשתלמויות המעשיות. התנהגות חריגה שאינה הולמת את המקצוע, תיבחן ע"י המוסד המכשיר – המנהל הרפואי והמדריך הראשי האחראי שישקלו הסמכת החניך.
- ** יודגש כי היעדרות ב 20% מהיקף ההוראה העיונית ו /או התנהגות חריגה שאינה הולמת את המקצוע –יהוו עילה מספקת לשלילת זכותו של החניך לגשת למבחני ההסמכה ולסיים את הקורס.**

הערה:

בחינות ההסמכה יערכו ע"י הגופים המכשירים הנזכרים בפסקת "המוסד המכשיר" בסעיפים קטנים 1-3 (בת"ח, קופ"ח, מוסדות אקדמיים).

מבנה הקורס

שבוע ראשון עד אמצע שבוע שני – תעבורה/החולה:

1. שיחת פתיחה - הצגת צוות ההדרכה.
2. מטרות הקורס השיטה, לוחות זמנים, מבחנים ונהלים.
3. 20 שעות תיאוריה בנושאים תעבורתיים + מבחן תאורטי.
4. מבחן מעשי (שליטה ברכב) שיערך ע"י בוחני משרד הרישוי.

מבוא לעזרה ראשונה:

- משולש החיים.
- שרשרת ההישרדות.
- החייאת לב ריאות מבוגר, ילד, תינוק.
- תרגול מעשי החייאת לב ריאות מבוגר ילד ותינוק (בתחילת כל יום לימודים יעשה תרגול מעשי).
- הוצאת גוף זר מבוגר, ילד, תינוק.
- התא ומרכיביו.
- אנטומיה ופיסיולוגיה של מערכת העצבים.
- אנטומיה ופיסיולוגיה של מערכת קרדיווסקולארית.
- אנטומיה ופיסיולוגיה של מערכת הנשימה.
- החייאת מכשירים (מפוחי הנשמה, מיכל חמצן, מנתבי אויר, סקשן). מבוגר ילד ותינוק.
- תרגול החייאת מכשירים.
- סכמת טיפול בחולה.
- קבלת אנמנזה מחולה.
- התחשמלות.
- טביעה.
- מצבי חירום נשימתיים – אסטמה, COPD, פנאומוניה, היפרוונטילציה.
- שימוש בחמצן + הוראות בטיחות.
- תרגול חמצן וחשובי חמצן.
- מחלת הלב הכלילית, אנגינה פקטוריס ואוטם בשריר הלב.
- סיבוכים של אוטם: אי ספיקה שמאלית ובצקת ריאות.
- מוניטור, אק"ג (כולל תרשים קצב בסיסי) – קצב סינוס-בסיס.
- הכרת הפרעות קצב שכיחות VT, VF, A, FIB, SVT.
- שימוש בדפיברילטור חצי אוטומטי ותירגולים.
- מצבי חירום רפואיים – סכרת, עילפון, פרכוסים, TIA, CVA, הרעלות.
- בדיקה גופנית, לקיחת לחץ דם ודופק + תרגולים.
- מצבי חירום בקשישים.

- תרופות נפוצות אצל החולה בבית.
- מגה קוד – מחלות.
- עירוני נוזלים – עיוני + מעשי.
- אנטומיה ופיסיולוגיה של נשים בהריון.
- בעיות גניקולוגיות.
- קבלת לידה.
- מצבי חירום בילדים ותינוקות.
- מגה קוד – קבלת לידה, נשים בהריון, מצבי חירום בילדים ותינוקות.

הערכות לשבוע א' וב'

* בתחילת כל יום לימודים יבוצע תרגול מעשי של החייאת לב ריאות מבוגר ילד ותינוק + שימוש בדפיברילטור חצי אוטומטי ע"י בובות תרגול, מכשירי החייאה ודפיברילטור.

** תרגולים חוזרים של הרכבת עירוני.

אמצע שבוע ב' עד אמצע שבוע ג' – נפגע טראומה

- מבוא לטראומה.
- קינמטיקה.
- סכמת טיפול בפצוע בודד.
- משק נוזלים והלם.
- שטפי דם + תירגול עצירת שטפי דם.
- כוויות + תירגול טיפול בכוויות.
- פגיעות ראש.
- פגיעות בטן.
- פגיעות חזה.
- נתיב אויר בטראומה.
- פגיעות בעמוד שדרה ובעמוד שדרה צווארי.
- תירגול עמ"ש עמ"ש"צ – לוח גב, צווארון, מקבע ראש.
- שברים.
- תירגול קיבוע שברים.
- חילוץ מרכב.
- טראומה בנשים בהריון.
- טראומה באוכלוסיות מיוחדות.
- מגה קוד טראומה.
- פגיעות בעלי חיים.
- פגיעות בעלי חיים ימיים.
- פגיעות אקלים.
- פגיעות מעיכה והדף.
- רפואת חילוץ.
- תירגול עירוני.
- עבודה מול צוותים רפואיים מתקדמים (מלר"ד/נט"ן).
- בטיחות וגיהות בעבודה.
- הרמה ונשיאה נכונה של חולים/פצועים.

אמצע שבוע ג' עד אמצע שבוע ד' – השתלמויות בבתי חולים

כל חניך בקורס יבצע 6 ימי השתלמות מקצועית ובהיקף שלא יפחת מ 48 שעות על פי הפירוט הבא:

1. מלר"ד בבית חולים כללי – חמש משמרות

- א. תצפית - קבלת חולה/פצוע למלר"ד והשתתפות באנמנזה של רופא/אחות.
- ב. לקיחת סימנים חיוניים מחולה/פצוע: דופק, לחץ דם, נשימות, חום PO ורישום בדו"ח הרפואי בנוכחות רופא/אחות.
- ג. השתתפות בהרכבת עירווי לחולה/פצוע בנוכחות רופא
- ד. השתתפות בטיפול חבישה/קיבוע לחולה/פצוע בנוכחות רופא/אחות.
- ה. השתתפות בסבב רופאים במלר"ד.
- ו. סיוע בהעברת חולה/פצוע למחלקה.
- ז. השתתפות בהעברת משמרת בסיום יום עבודה.
- ח. רישום והחתמת רופא/אחות אחראית מחלקה על טופס פרוצדורות יומי.

2. מלר"ד ילדים בבית חולים כללי - משמרת אחת

- א. תצפית - קבלת ילד חולה/פצוע למלר"ד והשתתפות באנמנזה של רופא + אחות.
- ב. לקיחת סימנים חיוניים מילד חולה/פצוע: דופק – רדיאלי / ברכיאלי / פמורלי, לחץ דם, נשימות, חום PO ורישום בדו"ח הרפואי.
- ג. השתתפות בהרכבת עירווי לילד חולה/פצוע בנוכחות רופא.
- ד. השתתפות בטיפול חבישה/קיבוע לילד חולה/פצוע בנוכחות רופא/אחות.
- ה. השתתפות בסבב רופאים במלר"ד.
- ו. סיוע בהעברת ילד חולה/פצוע למחלקה.
- ז. השתתפות בהעברת משמרת בסיום יום.
- ח. רישום והחתמת רופא/אחות אחראית מחלקה על טופס פרוצדורות יומי.

3. אמצע שבוע ד' עד אמצע שבוע ה' – השתלמויות באמבולנסים

- 5 משמרות על אמבולנס ביטחון.
- א. הגעה למשמרת 15 דקות מוקדם והתייצבות אצל הממונה בתחנה.
- ב. ציוות לחובש/נהג אמבולנס והיכרות.
- ג. בדיקת האמבולנס לפני משמרת בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- ד. מילוי והשלמת חוסרים בצידוד בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- ה. סיוע בהחלפת מיכל חמצן נייד/גדול בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- ו. ביצוע קריאות עם צוות האמבולנס.

- ז. לקיחת אנמנזה וקבלת חולה/פצוע בבית/מוסד/מרפאה בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- ח. בדיקת חולה/פצוע ולקיחת סימנים חיוניים (דופק, לחץ דם, נשימות) בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- ט. טיפול בחולה/פצוע (כולל הרכבת עירוי, חבישה, מתן חמצן, הורדת חולה בכיסא/לוח גב) בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- י. השגחה על חולה/פצוע במהלך פינוי לבית חולים.
- יא. מילוי טופס דיווח רפואי בנוכחות ופיקוח חובש/נהג האמבולנס (ראש הצוות).
- יב. קבלת משוב מראש הצוות באמבולנס על תפקוד באירוע.
- יג. מילוי דוח אירוע (לימודי) והחתמת ראש הצוות של האמבולנס.
- יד. סיוע בהחזרת האמבולנס לכשירות רפואית לאחר הזנקה.
- טו. סיוע לחובש/נהג האמבולנס בהעברת האמבולנס לצוות חדש.

4. משמרת בניידת טיפול נמרץ

- א. הגעה למשמרת 15 דקות מוקדם והתייצבות אצל הממונה בתחנה.
- ב. ציוות לצוות הנט"ן והיכרות עם הרופא/הפאראמדיק והנהג.
- ג. השתתפות בבדיקת האמבולנס לפני משמרת.
- ד. סיוע במילוי והשלמת חוסרים בציוד.
- ה. סיוע בהחלפת מיכל חמצן נייד/גדול.
- ו. סיוע בהחלפת סוללות במוניטור/דפיברילטור.
- ז. ביצוע קריאות עם צוות הנט"ן.
- ח. השתתפות בלקיחת אנמנזה וקבלת חולה/פצוע בבית/מוסד/מרפאה.
- ט. סיוע בבדיקת חולה/פצוע ולקיחת סימנים חיוניים (דופק, לחץ דם, נשימות, חיבור למוניטור קרדיאלי).
- י. סיוע בטיפול בחולה/פצוע (כולל הרכבת עירוי, חבישה, מתן חמצן, הורדת חולה בכיסא/לוח גב, סיוע בהנשמת חולה באמבו/לאחר אינטובציה בנוכחות רופא הנט"ן).
- יא. סיוע בהשגחה על חולה/פצוע במהלך פינוי לבית חולים.
- יב. קבלת משוב מרופא הנט"ן או הפאראמדיק על תפקוד באירוע.
- יג. מילוי דוח אירוע (לימודי) והחתמת הרופא/הפאראמדיק של הנט"ן.
- יד. סיוע בהחזרת הנט"ן לכשירות רפואית לאחר הזנקה.
- טו. סיוע לצוות הנט"ן בהעברת הרכב לצוות חדש.

- ההשתלמויות יבוצעו באמבולנסים ונט"נים המוגדרים רכבי ביטחון המאושרים ומפוקחים ע"י משרד הבריאות והנותנים דרך קבע שירות EMS. חניך יחויב בעמידה מלאה בכל הפרוצדורות הרשומות בטופס הייעודי.
- משרד הבריאות יאשר את חברת האמבולנסים המתאימה לביצוע פרק ההשתלמויות.

הבהרה

ההשתלמויות יבוצעו בחברות בהם יש לפחות נט"ן אחד ו-2 רכבי ביטחון אשר קיבלו את הכרת המשרד.

אמצע שבוע חמישי – אר"ן, חומ"ס, תרגיל אר"ן, נהלים

- סיכום ההשתלמויות.
- סכמת טיפול באר"ן וארגון השטח באר"ן.
- היבטים משפטיים ברפואה טרום אשפוזית – הרצאה ע"י עו"ד.
- רישום ודיווח רפואי - טפסים.
- אמצעי תקשורת מול גורמי הביטחון השונים.
- קבה"ח בתנאי חוסר ודאות – סדנא מקצועית.
- חומרים מסוכנים + תירגול (במתכונת תטל"ג) טיפול באירוע חומרים מסוכנים.
- רעידות אדמה.
- תרגיל אר"ן מעשי - בקרה צמודה ע"י בקרים חיצוניים בתרגיל והפקת לקחים.
- מחלות מדבקות, חיסונים, התגוננות וטיפול מרפאה – הרצאות ע"י אח/ות.
- נהלים.
- חזרות למבחנים מסכמים.
- מגה קודים- חזרה למבחן מסכם מעשי (חולה, פצוע, ילדים, תינוקות, נשים בהריון, לידה).
- מבחנים מסכמים.

אמצעי הדרכה

כתות לימוד – כתות גדולות ומרווחות אשר יכילו עד כעשרים תלמידים.

כסאות סטודנט / שולחנות.

הכתות תהיינה עם אמצעי מיזוג וחימום ויספקו תנאים אופטימאליים ללימוד.

מצגות- כל ההדרכות יועברו ע"י מצגות מסודרות (שקפים/ברקו/מחשב).

לוח לבן מחיק.

בובות ומפות אנטומיות.

בובות לתרגול החייאה במבוגרים ותינוקות.

חבורות עזר וספרות מקצועית לחניך.

חומרי חבישה וקיבוע, החייאה ולידה.

ספרייה מקצועית לשימוש הסגל והלומדים.

השתלמויות

במהלך הקורס יבצעו החניכים השתלמויות בשטח על אמבולנסים וניידות טיפול נמרץ.
5 משמרות על אמבולנסים רגילים ו- 4 משמרות על ניידות טיפול נמרץ.

החברות שבהן יתבצעו ההשתלמויות יהיו באישור משרד הבריאות ומנהל הקורס. מנהלי חברות אלה ידאגו למילוי הצרכים לוגיסטיים של התלמיד (אש"ל, ביגוד מתאים וביטוח) וכן יתנו הערכה מקצועית ומשוב שיועברו לבית הספר.

זמני הלימוד

ימי הלימוד הם ימי א' עד יום ו'.
כל יום לימודים (בימים א עד ה) יחל בשעה 08:00 ויסתיים בשעה 18:00 וביום ו' 08:00 - 13:00

כל שיעור יהיה בן 45 דקות.

בצהריים תינתן הפסקה בת שעה.

טופס ביצוע השתלמות חניך בקורס נהגי אמבולנס- חובשי רפואת חירום

ימולא ע"י: ראש משמרת אמבולנס רגיל-נהג/חובש האמבולנס נט"ן: ע"י הפאראמדיק.

תאריך: _____ משמרת מספר: _____

שם החניך _____ ת.ז. _____

משמרת _____ משעה: _____ עד שעה: _____

חלק א' נא הקף בעיגול:

האם החניך הגיע בזמן למשמרת (10 דקות לפני) כן / לא

האם החניך הגיע נקי ומסודר עם מדים כן / לא

האם השתתף בבדיקת האמבולנס/נט"ן כן / לא

האם יודע את מיקום כל הציוד ברכב (רפואי) כן / לא

האם יודע לבדוק ציוד משקי ושמנים כן / לא

האם יודע לבדוק את הציוד הרפואי (מפוח הנשמה/ חמצן) כן / לא

הערות חלק א'

חלק ב':

אילו מקרים רפואיים היו במהלך המשמרת:

- מקרה 1: _____
- מקרה 2: _____
- מקרה 3: _____
- מקרה 4: _____
- מקרה 5: _____
- מקרה 6: _____

חלק ג':

איזה בדיקות / טיפולים בוצעו ע"י החניך במהלך המשמרת נא לסמן ב-V

_____ מדידת לחץ דם	_____ מתן חמצן;
_____ הכנסת מנתב אויר	_____ הנשמה במפוח הנשמה;
_____ מדידת דופק	_____ שימוש בסקשן;
_____ קיבוע שברים	_____ ביצוע עיסויים;
_____ עצירת שט"ד	_____ חיבור ושימוש בדפיברילטור חצי אוטומטי;
_____ לקיחת אנמנזה (ברגיל בלבד)	_____ פתיחת וריד פריפרי(בנט"ן בלבד);
	_____ הורדת חולה עם כיסא;
_____ הכנסה והוצאת מיטה	_____ חיבור למוניטור (בנט"ן בלבד);
_____ מילוי טפסים	_____ חיבור פאלסאוקסימטר (נט"ן בלבד);
	_____ העברת החולה בבית החולים.

הערות לחלק ב'

(יש לפרט על תפקודו של החניך המשתלם/התנהגות לחולה ולמשפחתו/כיצד ביצע את הפעולות הרפואיות/נקודות טובות ונקודות לשיפור/בעיות מיוחדות)

שם ממלא הדור"ח: _____ תפקיד: _____ חתימה: _____

טופס ריכוז פרוצדורות – קורס נהגי אמבולנס- חובשי רפואת חירום

**** ימולא ע"י החניך לאחר סיום פרק ההשתלמויות. לדו"ח זה יצורפו כל דוחות ההשתלמות היומיים והחתומים ע"י רופא/אחות/פאראמדיק/חובש נהג אמבולנס.**

שם החניך: _____ ת.ז. : _____ תאריך: _____

מס"ד	שם הפעולה	מינימום פעולות נדרשות	מס' פעולות שבוצעו בפועל
1	אנמנזה לחולה קרדיאלי-חובה	5	
2	אנמנזה לנפגע טראומה- חובה	5	
3	בדיקת דופק פריפרי- חובה	10	
4	בדיקת דופק מרכזי-חובה	5	
5	מדידת לחץ דם- חובה	10	
6	הרכבת עירוי לחולה/נפגע בהלם- חובה	5	
7	מתן חמצן במסיכה חובה	10	
8	הנשמת חולה במפוח ידני-רשות	5	
9	עיסוי לב חיצוני- רשות	5	
10	שימוש ב AED- רשות	5	
11	הרכבת מקבע צווארי-חובה	5	
12	קיבוע נפגע ללוח גב- חובה	5	
13	חבישת פצע-חובה	10	
14	מילוי טופס רפואי-חובה	5	
15	העברת חולה לרופא במלר"ד-חובה	5	
16	העברת נפגע טראומה לרופא - במלר"ד-חובה	2	

הבהרה- בסעיפים הנ"ל בהם מצוינת המילה חובה-לא יוסמך חניך אשר לא ביצע את מינימום הפעולות הנדרשות באותו סעיף. בסעיפים בהם מצוינת המילה רשות יתכן מצב בו החניך יוסמך כשהידע הנרכש לביצוע הפעולות הנ"ל הוא בהתבסס על הידע התיאורטי הנרכש בקורס ותרגול מעשי של הפעולות הנ"ל.

חתימת החניך: _____ אישור ביה"ס המכשיר: _____ (חתימה וחותמת).

תכנית קורס נהגי אמבולנס- חובשי רפואת חירום EMT-A 200 שעות לימוד

שבוע א'

יום א'

08:00-09:00	התכנסות.
09:00-09:45	שיחת פתיחה, מטרות הקורס, נהלים, הכרות עם צוות ההדרכה.
10:00-10:45	מבוא לעזרה ראשונה +משולש החיים ושרשרת ההישרדות.
11:00-12:00	החייאת לב ריאות עיוני (סכמת ABC) בבוגרים.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-15:30	תירגול החייאת לב ריאות ביחיד ובזוגות.

יום ב'

8:00-10:00	החייאת לב ריאות בילדים ותינוקות עיוני.
10:00-12:00	תירגול החייאת לב ריאות בילדים ותינוקות.

יום ג'

08:00-10:00	תירגול החייאות (מבוגר, ילד ותינוק) בסבבים.
10:00-12:00	החייאת מכשירים – עיוני.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-16:30	תירגול החייאת מכשירים.

יום ד'

8:00-9:30	הוצאת גוף זר במבוגר ילד ותינוק כולל הדגמה.
9:45-11:00	התחשמלות + וטביעה.
11:00-12:00	שימוש בחמצן +סוגי מסכות.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-15:00	תרגול חמצן, תרגול חישובי חמצן.

17:00- 15:00 תרגול החייאה מבוגר, ילד ותינוק כולל מכשירים וחמצן.
יום ה'

08:00-08:45 התא ומרכביו

09:00-10:45 אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת העצבים.

11:00-12:00 אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הלב והדם.

12:00-13:00 הפסקת צהריים.

13:00-13:45 אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הלב והדם (המשך).

14:00-15:45 אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הנשימה.

16:00-16:45 תרגול החייאת מכשירים מבוגר, ילד ותינוק.

17:00-18:00 שאלות וחלוקת חומר עזר.

יום ו'

08:00-08:45 תרגול החייאת מכשירים מבוגר, ילד ותינוק.

09:00-09:45 סכמת טיפול בחולה.

10:00-10:45 קבלת אנמנזה מחולה.

11:00-12:00 בדיקה גופנית לחולה, מדידת לחץ דם, דופק, נשימה+תרגול.

12:00-13:00 חזרה לפני בוחן, שאלות.

שבוע ב'

יום א'

08:00-08:45 בוחן

09:00-09:45 מצבי חירום נשימתיים – אסטמה, COPD.

10:00-10:45 מצבי חירום נשימתיים (המשך) פנאומוניה, היפרוונטילציה.

11:00-12:00 אנטומיה ופיזיולוגיה של הלב.

12:00-13:00 הפסקת צהריים.

13:00-13:45 M.I, אנגינה פקטוריס.

14:00-14:45	אי ספיקת לב, בצקת ריאות.
15:00-15:45	מהו מוניטור, מהו א.ק.ג.
16:00-16:45	הכרת הפרעות קצב שכיחות. SVT,A.FIB, VT,VF.
17:00-18:00	שימוש בדפיברילטור חצי אוטומטי.

יום ב'

08:00-08:45	תרגול החייאת מכשירים + תרגול דפיברילטור חצי אוטומטי.
09:00-09:45	מצבי חירום רפואיים – סכרת, התעלפות.
10:00-10:45	מצבי חירום רפואיים (המשך) – פירכוסים, אפילפסיה, TIA,CVA.
11:00-12:00	מצבי חירום בקשישים.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-13:45	הרעלות.
14:00-14:45	תרופות נפוצות אצל החולה בבית.
15:00-15:45	התמודדות עם החולה ומשפחתו.
16:00-18:00	מגה-קוד מחלות.

יום ג'

08:00-08:45	תרגול החייאת מכשירים + דפיברילטור חצי אוטומטי בסבבים.
09:00-09:45	אנטומיה ופיזיולוגיה של נשים בהריון.
10:00-10:45	מצבי חירום גניקולוגיים.
11:00-12:00	קבלת לידה.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-13:45	מצבי חירום בילדים ותינוקות .
14:00-14:45	מצבי חירום בילדים ותינוקות – המשך.

15:00-15:45 מגה-קוד קבלת לידה, מצבי חירום בילדים ותינוקות.

16:00-16:45 עירוי – עיוני

17:00-18:00 עירוי – מעשי.

יום ד'

08:00-08:45 תרגול החייאת לב ריאות מבוגר, ילד ותינוק + מכשירים+דפיברילטור.

09:00-09:45 מבוא לטראומה.

10:00-10:45 מבוא לטראומה (המשך)+קינמטיקה.

11:00-11:45 סכמת טיפול פצוע בודד.

12:00-13:00 הפסקת צהריים.

13:00-13:45 הלם

14:00-14:45 שטפי דם

15:00-15:45 כוויות

16:00-16:45 תרגול עצירת שטפי דם.

17:00-18:00 תרגול טיפול בכוויות.

יום ה'

08:00-08:45 תרגולי החייאה, טיפול שטפי דם , טיפול בכוויות, מכשירי החייאה.

09:00-09:45 פגיעות ראש.

10:00-10:45 פגיעות ראש (המשך).

11:00-12:00 פגיעות בטן (כולל אנטומיה).

12:00-13:00 הפסקת צהריים

13:00-13:45 פגיעות חזה.

14:00-14:45 פגיעות חזה (המשך).

15:00-15:45 נתיב אויר בטראומה.

16:00-16:45 פגיעות בעמוד שדרה ועמוד שדרה צווארי.

17:00-18:00 צווארון ולוח גב, מקבע ראש-תרגולים.

יום ו'

08:00-08:45 תרגול החייאה, לוח גב וצווארון.

09:00-09:45 שברים.

10:00-10:45 תרגול קיבועים.

11:00-13:00 חילוץ מרכב (הדגמה + תרגול).

13:00-13:30 שאלות וחזרה לבוחן.

שבוע ג'

יום א'

08:00-08:45 בוחן.

09:00-09:45 תרגול קיבוע שברים, עצירת שטפי דם, טיפול בכוויות.

09:00-09:45 טראומה בנשים בהריון.

10:00-10:45 טראומה באוכלוסיות מיוחדות.

11:00-12:00 פגיעות בעלי חיים.

12:00-13:00 הפסקת צהריים.

13:00-13:45 פגיעות בעלי חיים ימיים.

14:00-14:45 פגיעות מעיכה והדף

15:00-15:45 רפואת חילוץ

16:00-18:00 עירוי – תרגול.

יום ב'

08:00-08:45 תרגול החייאת מכשירים, דפיברילטור

09:00-09:45 מגה-קוד טראומה (כולל לוח גב, צווארון).

10:00-10:45	הכרת האמבולנס.
11:00-12:00	הכרת האמבולנס (המשך).
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-13:45	בטיחות, ביטחון והופעה בעבודה.
14:00-14:45	הכרת ציוד הנט"ן
15:00-17:00	עבודה מול צוותים רפואיים מתקדמים (מיון/נט"ן), ועבודה בצוות נט"ן.
17:00-18:00	הרמה וסחיבה נכונה של חולה/פצוע+הובלת נפגעים באלונקות וללא אלונקות+הדגמה.
18:00-19:00	חלוקה לימי השתלמות, נהלים להשתלמויות.

השתלמויות (אמצע שבוע ג' ושבוע ד')

כל חניך יעבור 6 השתלמויות בנות 8 שעות כל אחת.

- 1 משמרת מלר"ד פנימי/טראומה.
- 1 משמרת מלר"ד ילדים.
- 1 משמרת חדר לידה.
- 2 משמרות באמבולנס בטחון.
- 1 משמרת בניידת לטיפול נמרץ.

בסוף כל משמרת ימולא לחניך דף משוב. סה"כ 6 דפי משוב שיועברו ע"י חברת האמבולנסים למנהל הקורס.

החברות בהן תתבצע ההשתלמות יהיו באישור משרד הבריאות ובהסכמת מנהל הקורס.

בדף המשוב ירשמו המקרים הרפואיים שהיו במשמרת ואילו בדיקות וטיפולים רפואיים בוצעו ע"י החניך.

שבוע ה'

יום א'

08:00-08:45	סיכום ההשתלמות.
09:00-09:45	בוחן.
10:00-10:45	תרגולים החייאת מכשירים, לוח גב וצווארון, מקבע ראש.
11:00-11:45	היבטים משפטיים ברפואה טרום אשפוזית – הרצאת עו"ד.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-13:45	היבטים משפטיים (המשך).
14:00-14:45	טפסים רפואיים ורשומה רפואית.
15:00-15:45	אמצעי תקשורת מול גורמי הביטחון השונים.
16:00-16:45	עבודה בתנאי לחץ וקבלת החלטות.
17:00-18:00	עירוי – תרגול.

יום ב'

08:00-08:45 תרגול.

09:00-09:45	סכמת טיפול באר"ן.
10:00-10:45	סכמת טיפול באר"ן (המשך).
11:00-12:00	רעידת אדמה.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-13:45	רעידת אדמה (המשך).
14:00-14:45	חומרים מסוכנים.
15:00-15:45	חומרים מסוכנים (המשך).
16:00-18:00	חומרים מסוכנים – תירגול.

יום ג'

08:00-12:00	מחלות זיהומיות/מדבקות, חיסונים, התגוננות וטיפול מרפאה- אח הקורס.
12:00-13:00	הפסקת צהריים.
13:00-13:45	לקיחת אנמנזה טלפונית במוקד רפואי.
14:00-14:45	נהלים
15:00-18:00	כתיבה וקבלת פקודה לתרגיל, חלוקת תפקידים והכנות לתרגיל אר"ן מסכם.

יום ד'

תרגיל אר"ן מסכם .

התרגיל יכלול בקרה צמודה ל:
מוקד מתרגל (מתודי בלבד)
בעלי תפקידים בתרגיל
הטיפול הרפואי שניתן.

יום ה'

08:00-12:00	חזרה למבחן מסכם.
-------------	------------------

12:00-13:00 הפסקת צהריים.

13:00-18:00 המשך חזרה ותרגולים למבחנים מסכמים.

יום ו'

08:00-10:00 מבחן מסכם עיוני.

10:00-10:30 הפסקה.

10:30-13:30 מבחן מסכם מעשי.

השלמות:

פרק תעבורתי

דיני תעבורה/ נהיגה מונעת (20 שעות) + מבחן.

רכב ביטחון – הגדרת החוק.

בקיאות בהפעלת הרכב.

התנהגות בצומת מרומזר/לא מרומזר.

מהירות נסיעה – מהירות סבירה.

שמירת מרחק.

בלימה והתחמקות/מכשול בכביש.

מתן זכות קדימה/מעגלי תנועה.

נהיגה בתנאים מכבידים.

התייחסות להולכי רגל במעברי חצייה או בדרך.

סטייה מנתיב לנתיב /פניות /נסיעה לאחור.

בטיחות בעקיפה.

קשב בנהיגה.

הכוחות הפועלים על הרכב (12 שעות + מבחן).

כיבוי אש 4- שעות.

תרשים זרימה למועמד ללימודים **קורס חובשי רפואת חירום-נהגי אמבולנס**

יובהר כי על המועמד ללימודים בקורס לעמוד בכל התנאים הר"מ של אגף הרישוי משרד התחבורה כדי לקבל את היתר הנהיגה באמבולנס.

התנאים המקדימים הם:

1. גיל 21 ומעלה.
 2. עמידה בתקנה 190 (2) לתקנות התעבורה, התשכ"א, 1961 – רישיון נהיגה בותק של שנתיים ומעלה.
 3. אישור היעדר רישום פלילי – אישור 15' לתקנות התעבורה.
- על החניך להוציא טופס בקשה לרישיון נהיגה (רש"ל 18) בתחנת צילום מורשית ולבצע בדיקת עיניים + בדיקות רפואיות כנדרש בחוק.
- לאחר קבלת הפנייה לקורס נהגי אמבולנס ממשרד הרישוי, יפנה המוסד המכשיר למפקח בתי ספר לנהיגה הארצי באגף הרישוי לתיאום מרצה ובחינה מעשית של הפרק התעבורתי לחניכים בקורס.
- הפנייה תיעשה בטלפונים 02-6663062/59.
- המסגרות המאושרות להכשרה של הקורס יעבירו את הפרק התעבורתי והעיוני במסגרות הקיימות (שקיבלו את אישורי משרד הבריאות והתחבורה).
- לאחר מעבר הבחינה המעשית בנהיגה בהצלחה, יפנה החניך למשרד הרישוי עם: תעודת גמר הקורס + טופס רש"ל 18 חתום ומלא לצורך קבלת היתר לנהיגת אמבולנס.

מדינת ישראל משרד הבריאות

תאריך עברי ולועזי _____

מס' תאגיד _____

אישור הכרה למסלול הכשרת חובשי רפואת חירום-נהגי אמבולנס

הריני מכיר במוסד להלן הרשאי לקיים מסלול לימוד ובחינת הסמכה להכשרת חובשי רפואת חירום-נהגי אמבולנס בכפוף לעמידה בתנאי חוזר מינהל רפואה 30/2013 כפי שאושרו.

שם התאגיד _____

כתובת _____

בעל התאגיד _____

מנהל אחראי _____

מנהל רפואי _____

מדריך ראשי _____

אישור זה ניתן לתאגיד לעיל ולנושאי המשרה המפורטים לצורך מסלול הכשרת חובשי רפואת חירום-נהגי אמבולנס בלבד. אין באישור זה כדי להוות מתן אישור של משרד הבריאות לכל פעילות אחרת המבוצעת על ידי החברה.

טרם כל שינוי בתנאי מתנאי נוהל המשרד יש לקבל את אישור המשרד לשינוי המבוקש.

תוקף האישור

החל מתאריך _____ ועד _____

יאיר חברוני
מרכז בכיר וממונה על
רישוי ופיקוח על אמבולנסים